

جامعه آرمانی

نویسنده:

خدیدجه هوشمند نژاد

www.ketab.ir

انتشارات رویش بهاری

(rooyeshebahari)

سرشناسه	: هوشمندنژاد، خدیجه، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: جامعه آرمانی / نویسنده خدیجه هوشمندنژاد.
مشخصات نشر	: کرج: رویش بهاری، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۴ص؛ ۵/۱۴×۵/۲۱س.م
شابک	: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۹۱۵۰۸ - ۱ - ۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: مدینه فاضله -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	: Utopias -- Religious aspects -- Islam
موضوع	: آرمان‌گرایی
موضوع	: Idealism (Social science)
رده‌بندی کنگره	: BP ۲۳۰/۱۲
رده‌بندی دیوبی	: ۲۹۷/۴۸۳
شماره کتاب‌شناسی ملی	: ۹۶۳۱۰۱۴

جامعه آرمانی

عنوان: جامعه آرمانی

نویسنده: خدیجه هوشمندنژاد

طراح جلد: گروه طراحی پلکان

ناشر: رویش بهاری

مدیر تولید: امیر حیدری

شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۹۱۵۰۸ - ۱ - ۸

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شناسه: ۱۴۱۲

نوبت چاپ: اول بهار ۱۴۰۳

۱۰۰۰۰۰

تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵	مقدمه
فصل اول: کلیات	
۱۰	جامعه
۱۲	آرمان و آرمان‌گرایی
۱۳	فرهنگ
۱۳	اقتصاد
۱۴	سیاست
۱۶	قضا و قضاوت
۱۶	توسعه

فصل دوم: شاخصه‌ها و آسیب‌های فرهنگی جامعه آرمانی

۱۷	توجه به فرهنگ الهی
۱۹	مدیریت جهادی فرهنگ
۲۱	فراگیری آموزش‌های مفید و پرورش روح
۲۶	تقویت عقلانیت در جهت رسیدن به حق
۲۸	تغییر محتوای باطنی در جهت ایمان
۳۱	تقویت کرامت انسانی
۳۳	توسعه فرهنگی و نقش آفرینی نهادها در آن

- ۳۴..... نهاد خانواده
- ۳۴..... نهاد اقتصاد
- ۳۵..... نهادهای آموزشی
- ۳۷..... جدایی حکومت از اهداف تعلیم و تربیت
- ۳۷..... تفرقه و نبود وحدت
- ۳۸..... سازشکاری، چاپلوسی و بستن باب انتقاد
- ۳۹..... شخصیت پرستی
- ۳۹..... گذر از قانون و نظم
- ۳۹..... ثروت‌اندوزی مسؤولان جامعه
- ۴۰..... نتیجه‌گیری فصل

فصل سوم: شاخصه‌ها و آسیب‌های اقتصادی جامعه آرمانی

- ۴۱..... رشد بالای اقتصادی مبتنی بر احکام الهی
- ۴۲..... بخل
- ۴۲..... ربا
- ۴۳..... عدم وجود فقر و نفی ثروت‌اندوزی
- ۴۵..... مدیریت جهادی در عرصه اقتصاد
- ۴۶..... کار آفرینی تخصصی و عادلانه
- ۴۷..... مدیریت علمی و عادلانه صادرات و واردات
- ۴۷..... نظارت و بازرسی
- ۴۸..... منع امتیازات اقتصادی
- ۴۹..... حمایت از کالای داخلی با توجه به عدم وجود تصرفات باطل
- ۵۱..... حمایت از کشاورزان و صنعتگران در جهت تولیدات پاک و احسن
- ۵۳..... توقف و عدم رفع موانع
- ۵۴..... تفرقه
- ۵۴..... تحمل‌گرایی و اسراف
- ۵۵..... حق را قربانی مصلحت کردن
- ۵۵..... فقر و محرومیت اجتماعی
- ۵۶..... ریاضتی بودن اقتصاد
- ۵۷..... وابستگی به بیگانگان

۵۷	بی نظمی و وصول غیر عادلانه مالیات
۵۹	نتیجه گیری فصل
فصل چهارم: شاخصه‌ها و آسیب‌های سیاسی جامعه آرمانی	
۶۱	توجه به معنویت
۶۲	ایمان و تقوا
۶۳	عزت و سربلندی
۶۴	علم و آگاهی
۶۴	اتحاد و هماهنگی
۶۵	امامت، ولایت و رهبری
۶۷	اخلاقی کردن سیاست
۶۹	توان بالا در عرصه سیاسی با تکیه بر حق
۶۹	(الف) امکانات پیشرفته نظامی و امنیتی
۷۱	(ب) روابط صلح آمیز بین المللی
۷۲	(ج) استکبار ستیزی
۷۴	حرکت بر مدار دین
۷۴	مشورت با مردم
۷۵	عدم رشد سیاسی جامعه
۷۶	خشونت و اجبارنسبت به مردم
۷۷	ظلم و بی‌عدالتی
۷۸	دیکتاتوری و استبداد
۷۹	نقض آزادی‌ها و حقوق مخالفان
۷۹	سوء مدیریت
۸۰	خودبرتر بینی و جدایی مسئولان از مردم
۸۱	تباه نمودن اصول اساسی
۸۲	به کارگیری افراد غیر متخصص
۸۲	در خطر قرار گرفتن امنیت
۸۳	نفوذ افراد خائن و سر سپرده به کادر حکومتی
۸۳	نتیجه گیری فصل

فصل پنجم: شاخصه‌ها و آسیب‌های قضایی جامعه آرمانی

۸۶	.....	مستقل در داوری و قاطع در احقاق حق
۹۱	.....	گسترش عدل با توجه به قانون الهی
۹۲	.....	اجرای حدود شرعی در جامعه
۹۲	.....	تربیت و انتصاب قضات شایسته و با ایمان
۹۴	.....	مراعات حقوق قضایی اقشار جامعه بدون ترس و اعمال نفوذ
۹۵	.....	وجود قضات ناصالح
۹۵	.....	تأمین نشدن قضات از نظر مالی
۹۶	.....	عدم احترام به جایگاه قضات
۹۶	.....	عدم نظارت بر حکم قضات
۹۶	.....	در نظر گرفتن رابطه و یا خصومت در اجرای حکم
۹۷	.....	نتیجه گیری فصل
۹۸	.....	سخن پایانی
۱۰۰	.....	منابع و ماخذ

مقدمه

آرمان به معنای اهداف والا، و آرمان‌گرایی نگاه به اهداف والا داشتن با ملاحظه واقعیت‌ها می‌باشد. انسانها در طول تاریخ بدون در نظر گرفتن فطرت خویش و بنا بر نیاز درونی خود به دنبال آرمان‌های متعددی بودند. فارغ از اینکه خداوند متعال این نقشه راه را برای مخلوق خود به صورت دقیق بیان داشته و رشد و سعادت انسان را در گرو تلاش در رسیدن به این هدف معرفی کرده است. حضرت علی (علیه‌السلام) به عنوان اولین امام و راهنما و بعد از پیامبر (صلی‌الله علیه و آله و سلم) در سخنان خود به تبیین و تشریح این نقشه راه پرداخته و با بیانی روان در سخنان و خطبه‌های خود به تشریح این نقشه راه پرداخته است. در این اثر به دنبال چگونگی دستیابی به این آرمان شهر بر اساس آموزه‌های قرآن که کلام خداوند متعال است و نهج‌البلاغه که مجموعه‌ای است از سخنان حضرت علی (علیه‌السلام) هستیم.

آسیب‌هایی که متوجه این هدف است ندیدن واقعیت‌هاست؛ زیرا در هر عصر و دوران افرادی هستند، که خود را در مقابل این هدف والا می‌بینند، برای دستیابی به منافع شخصی و سعی در القا کذب به افراد جامعه به جای واقعیت دارند. اما کسانی که راهکارها را بر پایه عقل و معنویت بنا می‌کنند می‌توانند به هدف اصلی برسند چراکه عدم تمسک به عقل و بی‌توجهی به وحی بزرگترین عامل الحرافه و شقاوت انسان است. و باعث این می‌شود که انسان به بیراهه رفته و حق جای خود را به باطل می‌دهد.

از زمان ظهور اسلام تا تثبیت آن و انتشار آن در دنیا اندیشمندان فراوانی با کمک گرفتن از این دو کتاب ارزشمند سعی کردند تا با ایجاد آگاهی و بصیرت مردم را در صفوفی منظم به سمت آرمان حقیقی به حرکت در آورند. پس این محقق نمی‌شود مگر در سایه ایجاد حکومت الهی و برپایی قسط و عدل در تمامی سطوح تا به کمک آن و ارتقا مفاهیم آموزشی به پرورش فرهنگ جامعه پرداخت.

توجه به رشد سیاسی و اقتصادی جامعه، جلوی تهدیدها را در جهت رسیدن به رشد و شکوفایی می‌گیرد. نیروی موثری چون ولایت‌فقیه که شرع آن را معرفی می‌کند، می‌تواند تکیه گاه محکم و استواری در مواجهه با سیاست‌های داخلی و خارجی باشد. اما در سال‌های اخیر پژوهشگرانی هم بودند که با استفاده و اتکا به منابع اولیه به

منابع جدیدی را ایجاد کنند. از جمله کتاب ارزشمند جامعه و تاریخ از دیدگاه قرآن اثر استاد محمدتقی مصباح یزدی که به صورت کلی به آن پرداخته و وجود راههایی در جهت ترسیم جامعه آرمانی در یک بخش از کتاب به آن پرداخته‌اند. همچنین کتاب جامعه آرمانی قرآن کریم اثر محمدی آشنانی و کتاب ارزشمند آیت‌الله محمد باقر حکیم با موضوع جامعه انسانی از دیدگاه قرآن کریم. کتابهای دیگری تحت همین عنوان باموضوع؛ جامعه آرمانی از دیدگاه امام علی (علیه‌السلام) اثر فاطمه کاظمی آرائی و کتاب؛ جلوه‌های جامعه آرمانی از منظر نهج‌البلاغه نوشته خانم صدیقه اسلامی نژاد و همچنین مقاله؛ جامعه مطلوب از دیدگاه امام (علی‌علیه‌السلام) نوشته علی اکبر علیخانی که هر کدام از این اثر در یک وجه صورت گرفته یا از نظر قرآن یا از نظر نهج‌البلاغه که امتیاز اثر ما در موارد مشابه تجمیع دو دیدگاه قرآن کریم و نهج‌البلاغه است. اینکه جامعه آرمانی از منظر قرآن و نهج‌البلاغه چگونه است؟ که در جواب به این مهم می‌رسیم جامعه ای که توحیدی است، یقین جامعه آرمانی خواهد بود. چگونگی آن از بعد فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و قضایی نیز به همین مهم بستگی دارد چرا که جامعه توحیدی جامعه به دور از مفاسد، بی‌عدالتیها، کم و کاستیها، زشتیها، خودخواهیها و آشوب است.